

ÖVERSIKTSPLAN SUNDSVALLS KOMMUN FÖRDJUPNING FÖR ALNÖ

Samrådsredogörelse

2011-12-21

SAMRÅDSREDOGÖRELSE FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN ALNÖ

Samrådets genomförande

Kommunstyrelsens plan- och utvecklingsutskott (före detta samordningsutskottet) har uppdragit till stadsbyggnadskontoret att upprätta förslag till fördjupad översiktsplan för Alnö. Samrådsförslaget har tagits fram i samarbete med en konsult, Nyréns Arkitektkontor, och en arbetsgrupp bestående av representanter från stadsbyggnadskontoret och miljökontoret.

Information om samråd

Den fördjupade översiktsplanen har under perioden 4 april - 31 maj 2011 varit ute på samråd enligt PBL 4:3. Den har dels varit utskickad till remissinstanser och dels funnits tillgänglig på stadsbyggnadskontorets planavdelning, Kulturmagasinet, Alnö Bibliotek samt på kommunens hemsida.

Offentliga möten

Två samrådsmöten har hållits för allmänheten, ett i Skönsbergs Folkets hus den 4 maj och ett i Vibackeskolan, Alnö den 5 maj 2011. Mötena hade sammanlagt omkring 100 besökare. Under mötena inkom synpunkter som lyfts in i denna samrådsredogörelse.

39 yttranden har inkommit under samrådstiden varav 16 yttranden från privatpersoner.

Synpunkter på samrådshandlingen med kommentarer

Av alla de synpunkter som inkommit har en summering per ämnesområde gjorts. De fullständiga yttrandena finns tillgängliga i sin helhet på kommunens stadsbyggnadskontor samt på Sundsvalls kommuns hemsida www.sundsvall.se **Klicka på:** *Bygga bo & miljö, sedan vidare på Kommunens planarbete, Översiktsplaner, Översiktsplaner under arbete, Alnö - fördjupad översiktsplan.*

Lista över inkomna yttranden

Vid samrådstidens slut hade följande skrivelser inkommit:

- Länsstyrelsen i Västernorrlands län
- Trafikverket
- Försvarsmakten (inga synpunkter)
- Polismyndigheten i Västernorrlands län
- Räddningstjänsten Sundsvall-Timrå
- Stadsbyggnadsnämnden
- Miljönämnden
- Socialtjänsten
- Kultur & Fritid
- Sundsvalls Elnät AB
- MittSverige Vatten AB
- Sundsvalls Hamn AB
- FAVI (inga synpunkter)
- Hudiksvalls kommun (inga synpunkter)
- Härnösands kommun (inga synpunkter)
- Sundsvall Logistikpark AB
- Elöverkänsligas förening (EMF)
- Alnö Centerparti & Centerkvinnoavdelning
- Alnö-Skön LRF avdelning
- Alnö Scoutkår
- Medelpads Ornitologiska förening
- Sveriges Pensionärsförbund
- Alnö IF
- Johan Backsell
- Mattias Falksund
- Ruben Wetind
- Björn Henriksson
- Tom Gissberg
- Familjen Thurdin
- Evy Gunn Wetind
- Andree Wennstig
- Per Selin
- Eva Josefsson & Anders Dahlström
- Håkan Sjödin
- Susanne Sjödin
- Helene Olsson
- Patric Gröndahl
- Smedsgården 2:6 m fl

Ämnesområde	Natur, kultur, rekreation o friluftsliv			Allmänna intressen o gällande planer				Trafik				Service			Teknisk försörjning				Miljö- och riskfaktorer				Planprocessen		
	Natur	Kultur	Rekreation och friluftsliv	Riksintressen	Kustplan	Hållbar utveckling	Alnöbron	Vi centrum	Kollektivtrafik	Gång- och cykel	Pendelparkering/ parkering	Förskolor/skolor	Aldreboende/servicehus	Servicefunktioner o handel	Bebyggelse	Fjärrvärme	Dagvatten	Vatten och avlopp	Bredband	Förenade områden	Hästhållning	Buller		Övrigt (radon, elöverkän.)	MKB
Instans																									
Länstyrelsen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Trafikverket																									
Polisen											X														
Stadsbyggnadsnämnden		X		X	X	X	X	X	X	X	X										X	X	X	X	X
Miljönämnden			X			X														X		X			
Socialtjänsten												X													
Kultur & Fritid	X	X	X															X							
Sundsvalls Elnät AB															X				X						
MittSverige Vatten AB																		X							X
Sundsvalls Hamn AB																									
Sundsvall Logistikpark AB																									
Elöverkänsligas förening																									
Alnö Centerparti & Centerkvinnor	X		X			X	X	X	X	X				X											
Alnö-Skön LRF förening			X																						
Alnö Scoutkår			X								X														
Medelpads Ornitologiska förening				X																					
Sveriges Pensionärsförbund													X												
Alnö IF																									
Privatpersoner	X		X			X	X	X	X	X					X										X
Öffentliga möten				X																					

Tabellen visar vilka ämnesområden som de inkomna yttranden berör (i huvudsak). Instanser som skriftligen svarat att de avstår från att lämna specifika kommentarer finns ej med i tabellen. (Försvarsmakten, FAVI, Hudiksvalls kommun och Härnösands kommun).

SAMMANFATTNING

Förändringar i planen efter samrådet

De inkomna synpunkterna under samrådet kommer sammanfattningsvis ge upphov till följande omarbetningar:

- Den fördjupade översiktsplanen kommer att revideras så att planförslaget är mer konsekvent och i större omfattning tar ställning till hur Alnö ska utvecklas i framtiden.
- Relevanta delar av Kustplanen samt Kulturminnesinventeringen kommer att inarbetas i den reviderade planen.
- Avsnittet om riksintressen kommer att uppdateras
- Övergripande trafikfrågor ska belysas mer ingående i utställningshandlingen, exempelvis problemsträckan Alnöbron – Brorondellen - Vi centrum.
- Vilka åtgärder som behöver utföras på vägnätet utifrån den trafikökning som planeras, framförallt kopplat till de utvecklingsområden som föreslås ska redovisas.
- Frågan om gång- och cykelvägar ska beskrivas mer ingående i utställningshandlingen.
- Mark för framtida bro ska reserveras i planen.
- Riktlinjerna för kommande lov- och planläggning behöver tydliggöras och konkretiseras.
- Hur målpunkter för friluftslivet ska utvecklas och bevaras ska tydliggöras.
- Vad ytorna i Vi centrum ska användas till ska belysas mer ingående i utställningshandlingen.
- Utställningshandlingen ska redogöra för förskolor och skolors framtida behov.
- Utställningshandlingen ska redogöra för de äldres behov av boende.
- Nya bullerberäkningar framtagna av Sundsvall Logistikpark AB ska redovisas samt vilka konsekvenser det får för bebyggelsen på västra Alnö.
- Avsnittet miljö- och riskfaktorer ska kompletteras med bland annat radon och markföroreningar.
- Den reviderade planen ska redogöra för miljöstörande och/eller farliga verksamheter på Alnö liksom på fastlandet.
- Miljökonsekvensbeskrivningen ska uppdateras.
- Redaktionella ändringar som uppdatering av kartmaterial samt komplettering med ordlista mm ska kompletteras utställningshandlingen.
- I övrigt revideras och kompletteras utställningshandlingen i enlighet med samrådsredogörelsens kommentarer.

GENERELLA SYNPUNKTER

- **Planförslaget behöver bli mer konsekvent och i större omfattning tar ställning till hur Alnö ska utvecklas i framtiden.**

Kommentar: Den fördjupade översiktsplanen kommer att revideras för att på ett tydligare sätt kunna vara vägledande om hur Alnö ska utvecklas och bevaras i framtiden.

- **Beskriv Alnö utifrån ett regionalt perspektiv.**

Kommentar: Den fördjupade översiktsplanen kommer att kompletteras med ett stycke där Alnös betydelse beskrivs ur ett regionalt perspektiv.

- **Införliva ett jämställdhetsperspektiv i planen.**

Kommentar: Den fördjupade översiktsplanen kommer att kompletteras med hur jämställdhetsperspektivet införlivats i planen, dels ur ett organisatoriskt perspektiv dels hur det avspeglas i planförslaget.

NATUR, KULTUR, REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Natur

- **Exploatera med måtta, låt strandremsor vara obebyggda.**

Kommentar: Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att väga bevarandeintressen som natur, kultur, rekreation och friluftsliv mot exploateringsintressen som var ny bebyggelse kan lokaliseras. Den fördjupade översiktsplanen har två förhållningssätt vad gäller lokalisering av bebyggelse. Dels ur ett hållbarhetsperspektiv men även genom att bevara det som är specifikt just för Alnö, det havsnära boendet. Kommunen har ambitionen att kunna erbjuda attraktivt boende i ett havsnära läge för dem som efterfrågar det samtidigt som kommunen vill främja en hållbar utveckling med goda förutsättningar för buss-, cykel-, och gångtrafik. Omvandlingen från fritidshus till permanentboende är en utveckling som är svår att stoppa framförallt då kommunen tagit ställning genom att dra in kommunalt vatten- och avloppsnät. I och med det kommer omvandling att ske. Det ger även möjlighet till en viss exploatering av nya bostäder. För att främja en hållbar utveckling visar planen på övriga tänkbara utbyggnadsområden i och kring Vi centrum, där det finns tillgång till goda buss-, cykel-, och gångförbindelser. Norra delen av Alnö som är utpräglad landsbygdsområde är exempel på ett område som ska "exploateras med måtta".

- **Ta hänsyn till djurliv genom att behålla skogpartier och stråk öppna.**

Kommentar: En generell riktlinje kommer att kompletteras utställningshandlingen "Tillgänglighet till stranden ska beaktas liksom befintliga bäckar, grönstråk och mark för närrekreation".

- **Kan Slädabäcken naturskyddas?**

Kommentar: En generell riktlinje kommer att kompletteras utställningshandlingen "Tillgänglighet till stranden ska beaktas liksom befintliga bäckar, grönstråk och mark för närrecreation". Detta är ett exempel på ett område som föreslagits som skyddsvärt i kustplanen och som i planförslaget undantas från exploateringar.

Kultur

- **Hur ska Spikarna bevaras/utvecklas?**

Kommentar: Ett stycke om hur Spikarna ska bevaras och utvecklas kommer att redovisas i utställningshandlingens planförslag.

- **En detaljplan bör tas fram för Spikarna.**

Kommentar: Då det finns ett uttalat behov av att upprätta en detaljplan för Spikarna, bland annat ur bevarandehänseende, samtidigt som ett sådant arbete sedan ett antal år tillbaka påbörjats, men stoppades upp på grund av vatten- och avloppsfrågan, känns det naturligt att fortsätta ett upprättande av en detaljplan för Spikarna. En upplysningstext kommer att kompletteras planförslaget till utställningshandlingen.

Rekreation och friluftsliv

- **Utveckla vilka målpunkter som är utvecklingsbara samt en inriktning för denna utveckling.**

Komplettera med ytterligare målpunkter.

Kommentar: Hur målpunkter ska utvecklas/bevaras samt vilka målpunkter som ska finnas med i planförslaget ska kompletteras utställningshandlingen.

- **Hur kan kommunen nominera områden till "större stråk inom rekreationsområde" utan eget ägande?**

Kommentar: Området som i den fördjupade översiktsplanen är utpekad som "större stråk inom rekreationsområde" är idag ett väl använt stråk för rekreation och tanken är att det ska fortsätta vara det. Planen beskriver människors naturliga rörelsemönster enligt allemansrätten och anger denna plats som ett rekreationsområde viktigt att värna om. Att marken är markerad som rekreationsområde utgör dock inget hinder för markägaren att bruka sin mark.

- **Kommunen har frånträtt sitt ansvar och skötsel av sista delen av Bänkåsvägen. Privatperson befarar ökad belastning av enskild väg efter presenterat förslag om "större stråk inom rekreationsområde".**

Kommentar: Överlåtande av mindre vägar till de boende och verksamma längs vägen har gjorts på många ställen i kommunen. I de fall kommunen har verksamheter längs vägen ingår kommunen som andelsägare i vägsamfälligheten och tar ansvar för kostnaderna i relation till trafikens omfattning.

- **Avsätt strimmor av spännande natur i närhet till bostadsområden och dagis.**

Kommentar: En generell riktlinje kommer att kompletteras utställningshandlingen "Tillgänglighet till stranden ska beaktas liksom befintliga bäckar, grönstråk och mark för närrecreation".

- **Skotertrafik på Alnö?**

Kommentar: Skotertrafik är tillåten på endast en fjärdedel av Alnö, sydöstra delen av ön, i övrigt är all skotertrafik på Alnö förbjuden. På övriga Alnö anses det inte finnas naturliga mål för skotertrafik samtidigt som det ej finns någon skoterklubb som företräder frågan. Det finns därför ingen anledning att upprätta fler skoterleder på Alnö. Problemet med att skotertrafik kör där det är förbjudet är inte en fråga för den fördjupade översiktsplanen utan en fråga för Polisen.

- **Beakta vandringsstigar och ridstigar på Norra Alnö.**

Kommentar: En upplysningstext om att vandringsstigar och ridstigar ska värnas då de har stor betydelse för turistnäring och människors fritidsintresse på Norra Alnö kompletteras utställningshandlingen.

- **Utred vilka områden som har potential för nya strandstigar.**

Kommentar: Utställningshandlingen kompletteras med var det är lämpligt att dra ytterligare strandstigar. Detta görs i samråd med Kultur & Fritid.

ALLMÄNNA INTRESSEN OCH GÄLLANDE PLANER

Riksintressen

- **Vad innebär det att något är av riksintresse?**

Kommentar: Norra Alnö utgör riksintresse för natur och kulturmiljövård. Kustvattnet runt omkring Alnö utgör riksintresse för yrkesfisket. Geografiska områden som är av nationell betydelse för en rad olika samhällsintressen kan pekas ut som områden av riksintresse. Områdena kan vara viktiga av olika skäl. Det kan exempelvis vara så att områdena innehåller naturvärden eller kulturvärden som är så ovanliga att de gör områdena viktiga för hela landet. Områdena kan också vara viktiga för någon näring som rennäringen eller fisket. Det är bara när markanvändningen ska ändras som det kan få någon betydelse att ett område är av riksintresse. Pågående markanvändning påverkas alltså inte.

- **Behöver en justering av gränsdragningen av riksintresset natur- och kulturmiljö göras?**

Kommentar: Gällande Översiktsplan för Sundsvalls kommun 2005 redovisar Rökländ som ett utbyggnadsområde för bostäder trots Riksintresset om kulturmiljövård och därmed anser stadsbyggnadskontoret att man redan tagit ställning i

frågan. Stadsbyggnadskontoret anser att den markanvändning som föreslås i den fördjupade översiktsplanen går i linje med riksintresset och någon justering av riksintressegränsen behöver därför inte göras.

- **Redovisa naturvårdsobjekt samt dess klassning.**

Kommentar: Naturskyddade områden samt relevanta delar av Kustplanen kommer att arbetas in i utställningshandlingen.

- **Redogör för Riksintresset "farleder".**

Kommentar: Befintliga kartor kommer att uppdateras och kompletteras med riksintresset "farleder".

- **Inventeringens riktlinjer för bland annat riksintresseområdena för kulturmiljövården ska lyftas in i planen så att dessa är med under planprocessen och tydliggörs för både myndigheter och även för kommunens medborgare och boende i området.**

Kommentar: I planförslaget finns en karta över riksintressen, byggnadsminnen och värdefulla miljöer enligt kulturmiljöinventeringen. I förslaget ingår också en sammanfattande beskrivning av riksintresset för kulturmiljövård. Kulturmiljöinventeringens riktlinjer för de olika objekten är dock för omfattande för att lyftas in i planen.

- **Norra Alnö är av riksintresse ur ornitologisk synpunkt. Planen skriver att det är ett "populärt" rastområde för arktiska vadare och änder. Detta bör bytas ut mot "mycket viktigt rastområde".**

Kommentar: Utställningsförslaget kompletteras enligt ovanstående synpunkt.

Kustplanen

- **Kustplanen och Kulturminnesinventeringen bör på ett tydligare sätt inarbetas i planförslaget då det ej är tillräckligt att enbart hänvisa till dessa då de inte genomgått planprocessen enligt plan- och bygglagen.**

Kommentar: Relevanta delar av Kustplanen samt Kulturminnesinventering kommer att arbetas in i utställningshandlingen.

HÅLLBAR UTVECKLING

- **Dubbla budskap: Planen redovisar å ena sidan att befolkningen på Alnö ska öka men samtidigt att befolkningsutvecklingen ska ske på ett hållbart sätt, vilket i alla delar inte är genomförbart.**

Kommentar: Med tanke på olika begränsande faktorer som exempelvis trafik har den fördjupade översiktsplanen två förhållningssätt vad gäller lokalisering av bebyggelse. Dels ur ett hållbarhetsperspektiv men även genom att bevara

det som är specifikt just för Alnö, det havsnära boendet. Kommunen har ambitionen att kunna erbjuda attraktivt boende i ett havsnära läge för dem som efterfrågar det samtidigt som kommunen vill främja en hållbar utveckling med goda förutsättningar för buss-, cykel-, och gångtrafik. Omvandlingen från fritidsbus till permanentboende är en utveckling som är svår att stoppa framförallt då kommunen tagit ställning genom att dra in kommunalt vatten- och avlopps nät. I och med det kommer en omvandling att ske. Det ger även möjlighet till en viss exploatering av nya bostäder. För att främja en hållbar utveckling visar planen på övriga tänkbara utbyggnadsområden i och kring Vi centrum, där det finns tillgång till goda buss-, cykel-, och gångförbindelser.

TRAFIK

- **Redovisa vilka trafikåtgärder som krävs kopplat till planförslaget, utifrån föreslagen befolkningsutveckling.**

Kommentar: I utställningshandlingen kommer vi att redovisa vilka trafikmängder som den planerade befolkningstillväxten kommer att medföra samt vilka övergripande trafikförbättrande åtgärder som kan komma att behövas för att upprätthålla en god tillgänglighet.

Alnöbron

- **Vad finns det för framtidsplaner för Alnöbron?**

Kommentar: Målsättningen är att den bro som finns idag ska klara av den befolkningsökning som den fördjupade översiktsplanen föreslår. Det är Trafikverkets bro och Trafikverket har i dagsläget inga medel till att bygga någon ny bro. Trafikverket utreder frågan om åtgärder för gång- och cykeltrafik på Alnöbron. Utredningen ska visa vilka åtgärder som är möjliga.

- **Alnöbron är i behov av en bärighetsutredning för att bestämma dess livslängd och renoveringsbehov.**

Kommentar: Kommunen kommer inte att åta sig att utföra någon bärighetsutredning då det ligger på Trafikverket att utföra en sådan då det är Trafikverkets bro.

- **Blir det någon ny bro?**

Kommentar: Planering och byggande av en eventuell ny Alnöbro ligger på Trafikverket, då det är deras bro. I enlighet med Trafikverkets yttrande till den fördjupade översiktsplanen bedöms inte möjligheten att uppföra någon ny bro som genomförbar inom ramen för denna FÖP på grund av ekonomiska skäl. Till utställningshandlingen kommer ett område kring brofästet att reserveras för en eventuell framtida bro. Detta för att förhindra att marken upplåts till något annat. Synpunkten tas med i den fördjupade översiktsplanen som en upplysning.

- **Risikfaktorn att bron skulle skadas och därmed ej vara användbar bör tas upp.**

Kommentar: En skada på bron är en riskfaktor. En skada skulle dock inte medföra någon omedelbar fara för människors liv eller hälsa, utan man skulle ha några dagar på sig att ordna alternativa förbindelser i liten skala, i första hand då färja. Problemet har därför inte utretts närmare i den fördjupade översiktsplanen. Det bör ankomma på Trafikverket att ta fram en plan för vilka åtgärder som kan vidtas för att begränsa de negativa följderna av ett eventuellt trafikstopp på bron.

- **Hur ska utryckningsfordon komma fram på Alnöbron?**

Kommentar: Alnöbron utgör en begränsning för framkomligheten för utryckningstrafik, särskilt under eftermiddagens högtrafik då många ska ut till ön. Dessa förutsättningar ingår dock i Räddningstjänstens planering. Räddningstjänsten har därför också viss personal på Alnö.

Vi centrum ■

- **Vilka trafikåtgärder som krävs för problemsträckan Alnöbron, cirkulationsplatserna på Råholmsvägen och Vi centrum bör på ett tydligt sätt beskrivas.**

Kommentar: Övergripande trafikförbättrande åtgärder utreds till utställningshandlingen, bland annat kapaciteten i Brorondellen och på Råholmsvägen. Trafiksituationen i centrala Vi kommer översiktligt att studeras vidare i den fördjupade översiktsplanen.

- **Upplys om att en centrumupprustning av Vi centrum är på gång.**

Kommentar: Kommunen har avsatt medel för en centrumupprustning för att göra Vi centrum mer attraktivt och tillgängligt. Detta kommer kortfattat att beskrivas i utställningshandlingen.

Kollektivtrafik ■

- **För att främja en hållbar utveckling bör ställning tas till hur kollektivtrafiken ska prioriteras och användas av de boende på Alnö.**

Kommentar: Övergripande trafikförbättrande åtgärder utreds till utställningshandlingen, bland annat förbättrande förhållanden för kollektiv- och gång- och cykeltrafiken för att främja en hållbar utveckling. Bebyggelsen på södra och östra sidan av ön är dock svår att försörja med buss eller cykel. Samtidigt har dessa delar av ön sådana kvaliteter att det är attraktivt att bosätta sig där. Kommunen vill kunna erbjuda attraktiva boendemiljöer i ett havsnära läge som är svårt att finna någon annanstans. För att främja en hållbar utveckling visar planen på tänkbara utbyggnadsområden i och kring Vi centrum, där det finns tillgång till goda buss-, cykel-, och gångförbindelser. Frågan om gång- och cykelvägar på södra

Alnö studeras av Trafikverket och kommunen i en gemensam förstudie.

Gång- och cykel ■

- **Efterfrågan på gång- och cykelvägar är stor runtom hela Alnö.**

Kommentar: Det är Trafikverket som är väghållare för väg 665 runt södra och östra Alnö, där kommunen framfört intresse av att upprätta en gång- och cykelväg, då detta kan ge samordningsvinster med vatten- och avloppsutbyggnaden. Frågan om en gång- och cykelväg utmed denna sträcka studeras nu av Trafikverket och kommunen i en gemensam förstudie, med syftet att utreda förutsättningarna och möjligheterna för en gång- och cykelväg i området. I samma förstudie ingår sträckan till Släda IP där Trafikverket har som ambition att anlägga en gång- och cykelväg. Längs Alnövägen, mellan Brovägen och Kyrkskolan, kommer kommunen att bygga en gång- och cykelbana. Tidplanen är osäker med tanke på att dagvattenproblem i området bör lösas i samband med byggnationen. Vidare norrut bedöms behovet vara mindre. Trafikmängden på Sägverksvägen, under Alnöbronns fäste, bedöms ej vara så stor att den motiverar utbyggnad av en gång- och cykelväg.

- **Säkerheten för gång- och cykeltrafik är idag bristfällig på Alnöbron. Vad innebär det i form av åtgärder?**

Kommentar: Ansvaret ligger på Trafikverket då det är Trafikverkets bro. Trafikverket utreder frågan om åtgärder för gång- och cykeltrafik på Alnöbron. Utredningen ska visa vilka åtgärder som är möjliga. När denna utredning kan förväntas vara klar vet vi inte.

- **Blir det någon gång- och cykelväg runt södra och östra Alnö?**

Kommentar: Det är Trafikverket som är väghållare för väg 665 runt södra och östra Alnö, där kommunen framfört intresse av att upprätta en gång- och cykelväg, då detta kan ge samordningsvinster med vatten- och avloppsutbyggnaden. Frågan om en gång- och cykelväg utmed denna sträcka studeras nu av Trafikverket och kommunen i en gemensam förstudie, med syftet att utreda förutsättningarna och möjligheterna för en gång- och cykelväg i området.

Pendlarparkering/parkering ■

- **Ordna en pendlarparkering i Vi centrum.**

Kommentar: Den fördjupade översiktsplanen kommer att redovisa förslag till placering av pendlarparkering i Vi centrum.

- **Redovisa parkeringsbehov och förslag till lösningar.**

Kommentar: Beträffande pendlarparkering, se föregående punkt. I övrigt ska stadsbyggnadskontoret utreda frågan om parkering vid badvikarna. Kommunen har dock begränsade

markområden för detta, så för att åstadkomma utökade parkeringsmöjligheter kan det krävas markförvärv eller nyttjanderättsavtal. Eventuellt kan ändring av detaljplan bli aktuellt.

SERVICE ■

Förskolor/skolor

- **Kommer den beräknade befolkningsökningen leda till kapacitetsproblem för förskolor och skolor?**

Kommentar: Barn- och utbildningsförvaltningen jobbar för närvarande med att ta fram ett lokalförsörjningsprogram för förskolor och skolor på Alnö. Barn- och utbildning har blivit informerade om den fördjupade översiktsplanen och vilken befolkningsökning det kan innebära inom en 15-årsperiod. Deras uppgift är att ge svar på vilka konsekvenser detta får för förskolor och skolor. Eventuella behov av expansion av förskolor och skolor kommer att redovisas i utställningshandlingen.

- **Kommer idrott- och lekplatser för barn och ungdomar expandera parallellt med ett ökat antal elevplatser?**

Kommentar: Med anledning av att barn- och utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsprogram inte färdigställt kommer mark för expansion av förskolor och skolor, inklusive eventuellt markbehov för idrotts- och lekplatser, utredas vidare inför utställningshandlingen.

Äldreboende/servicehus ■

- **Marknära boende behöver reserveras för äldre.**

Kommentar: I riktlinjerna för nya utbyggnadsområden i anslutning till Vi centrum kommer behovet av servicehus/ äldreboende att beskrivas. I övrigt hänskjuts frågan till framtida detaljplanearbete.

- **Vad är planerna för till exempel seniorboende, trygghetsboende och särskilt boende?**

Kommentar: I riktlinjerna för nya utbyggnadsområden i anslutning till Vi centrum kommer behovet av seniorboende, trygghetsboende och särskilt boende att beskrivas. I övrigt hänskjuts frågan till framtida detaljplanearbete.

Servicefunktioner och handel ■

- **Utbyggnad av vårdcentral på Alnö?**

Kommentar: Att utreda behovet av en vårdcentral är inte en fråga för den fördjupade översiktsplanen utan en fråga för Landstinget.

- **Upplåt mark för kommersiella lokaler vilket kan medföra en möjlighet för människor att bo och verka på Alnö.**

Kommentar: I enlighet med samrådsbehandlingen kommer mark för kommersiella lokaler i första hand att koncentreras

till Vi centrum. Andra möjligheter kommer att studeras vidare inför utställningshandlingen.

BEBYGGELSE ■

Riktlinjer

- **Konkretisera riktlinjerna för kommande lov- och planläggning.**

Kommentar: Riktlinjerna för bebyggelse kommer att konkretiseras och tydliggöras för att kunna vara mer vägledande vid beslut om lov- och planläggning. Inför utställning kommer en exempelplan med bestämmelser att tas fram för att pröva vilka bestämmelser som är applicerbara i verkligheten, vad gäller exempelvis utökad byggrätt inom omvandlingsområdet. Denna kommer att ligga till grund för de omarbetade riktlinjerna. Relevanta delar av kustplanen ska också inarbetas i planen för att på ett tydligt sätt visa på var man bör och inte bör exploatera.

- **Förtydliga riktlinjerna för ny bebyggelse inom respektive delområde.**

Kommentar: Riktlinjerna för ny bebyggelse kommer att revideras inför utställningshandlingen för att kunna vara mer vägledande vid beslut.

- **Förtydliga riktlinjerna var det är lämpligt/inte lämpligt att bygga på norra Alnö.**

Kommentar: Riktlinjerna för norra Alnö kommer att förtydligas i utställningshandlingen för att kunna vara mer vägledande vid beslut.

- **Bygg mer på norra Alnö.**

Kommentar: På grund av olika begränsande faktorer som trafik, riksintressen med mera går det inte att bygga överallt på Alnö. Enbart södra och östra Alnö (omvandlingsområdet) ger en kraftig befolkningsökning. Kommunen vill ha möjligheten att kunna erbjuda ett attraktivt boende i form av ett havsnära boende och för att främja en hållbar utveckling vill kommunen satsa på nya utbyggnadsområden i och kring Vi centrum. Restriktivitet råder för ny bostadsbebyggelse på norra Alnö då detta område har en karaktär av landsbygd vilket ska värnas om.

- **Ge tydligare svar på frågor som utökad byggrätt/förtätning i parkmark etcetera.**

Kommentar: Riktlinjerna för bebyggelse kommer att konkretiseras för att kunna vara mer vägledande vad gäller ovanstående frågor.

- **Efterfrågar utökad byggrätt i samband med kommunalt vatten- och avlopp.**

Kommentar: En utökad byggrätt utreds och tydligare riktlinjer angående detta kommer att kompletteras

utställningshandlingen. Bland annat har en exempelplan med bestämmelser tagits fram för att pröva vilka bestämmelser som är applicerbara i verkligheten, vad gäller exempelvis utökad byggrätt inom omvandlingsområdet. Denna kommer att ligga till grund för de omarbetade riktlinjerna.

- **Ifrågasätter riktlinjen om att grannars utsikt ska värnas om vid planläggning.**

Kommentar: När man bosätter sig i ett havsnära boende är utsikten ett starkt skäl till varför man väljer att flytta dit. Det är därför viktigt att vid nyexploatering tänka på hur ny bebyggelse påverkar den omgivande bebyggelsen så att inte attraktiviteten går förlorad.

- **När detaljplan ska krävas för såväl befintlig bebyggelse som nybyggnation ska tydligt framgå.**

Kommentar: En riktlinje om när detaljplan ska krävas/ inte krävas kommer att kompletteras utställningshandlingen.

Nya utbyggnadsområden

- **Komplettera planförslaget med utbyggnadsområden enligt gällande översiktsplan, ex Rökland.**

Kommentar: Den fördjupade översiktsplanen kommer att kompletteras med de utbyggnadsområden som anses som möjliga att genomföra inom en 15-årsperiod. Rökland är bland annat ett sådant område.

- **Planera för verksamhetsområde i det område mellan Vi och Ankarsvik som är bullerstört, detta skulle tillskapa fler arbetsplatser på ön.**

Kommentar: I enlighet med samrådsbehandlingen kommer mark för kommersiella lokaler i första hand att koncentreras till Vi centrum. Andra möjligheter, exempelvis mellan Vi och Ankarsvik kommer att studeras vidare inför utställningshandlingen.

- **Lokalisera ny bebyggelse så att gröna stråk bevaras för friluftslivet.**

Kommentar: Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att väga bevarandeintressen som natur, kultur, rekreation och friluftsliv mot exploateringsintressen som var ny bebyggelse kan lokaliseras. Riktlinjer ska finnas som tryggar människors och djurs tillgänglighet till stranden. En generell riktlinje kommer att kompletteras utställningshandlingen "Tillgänglighet till stranden ska beaktas liksom befintliga bäckar, grönstråk och mark för närrekreation".

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Fjärrvärme

- **Redogör för kommunens syn på ytterligare möjligheter till utbyggnad av fjärrvärmenätet.**

Kommentar: Ett avsnitt om fjärrvärme kompletteras utställningshandlingen.

Dagvatten

- **Problematiken med trafiken på Övre Rahlmsvägen samt dagvattensituationen i Ankarsvik bör på ett tydligare sätt beskrivas.**

Kommentar: Då Ankarsvik inte utpekats som ett utbyggnadsområde i den fördjupade översiktsplanen för Alnö utan endast som ett lämpligt förtättningsområde anses frågan om dagvattensituationen kunna utredas vidare i samband med framtida detaljplaner på Alnö. En upplysningstext om detta ska kompletteras utställningshandlingen. Trafikförhållandena inom Ankarsvik hanteras i kommunens ordinarie trafiksäkerhetsarbete och bedöms inte behöva stöd i den fördjupade översiktsplanen.

Vatten och avlopp

- **Måste man som fastighetsägare koppla in sig på det kommunala vatten- och avlopps nätet om man redan har en godkänd lösning?**

Kommentar: Det är vattentjänstlagen som reglerar om vatten och avlopp ska byggas ut i ett område. Lagen säger att kommunen har en skyldighet att ordna vattentjänster i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö. Undersökningar på och kring Alnö visar att närområdet påverkas negativt av de avloppslösningar som finns på ön idag. Kommunen ser också ett ökat antal permanentboende i fritidsområdena. Kommunfullmäktige har därför beslutat att bygga ut kommunalt avlopp för att skydda miljön. Beslutet gäller alla fastigheter i det bestämda området, det går inte att välja ut vissa. Det har inte heller någon betydelse om huset fungerar som sommarstuga eller fast bostad eftersom alla fastigheter påverkar miljön över tid. Om man har eget vatten med god kvalitet i tillräcklig mängd så är man inte tvingad att koppla in kommunalt vatten.

Bredband

- **Blir det bredband i samband med utbyggnaden av det kommunala vatten- och avlopps nätet på södra och östra Alnö?**

Kommentar: Bredband byggs ut enligt avtal som upprättats mellan Sundsvalls elnät och Sundsvall Vatten. ServaNet, som ägs av Sundsvalls elnät och som kommer att ansvara för drift av bredbandet, är med i hela planerings- och utbyggnadsprocessen.

MILJÖ- OCH RISKFAKTORER ■

- **Redovisa risker med miljöstörande, och/eller farliga verksamheter på ön och fastlandet.**

Kommentar: Planförslaget kompletteras med uppgifter om de större industrier som omger Alnö. På själva ön finns inga farliga/miljöstörande verksamheter fränsett några bensinstationer och mindre verkstäder.

Förorenade områden ■

- **I kommande detaljplanering måste problematiken med förorenade områden belysas ytterligare och utredningar i varje detaljplan visa på att det inte råder någon tveksamhet till att det är möjligt i enlighet med föreslagen plan.**

Kommentar: Detta beaktas i samband med detaljplanering. Områden som är potentiellt förorenade finns markerade i den fördjupade översiktsplanen som en upplysning.

- **Länsstyrelsen efterlyser en strategi för hur förorenade områden ska hanteras i samband med fysisk planering.**

Kommentar: I gällande kommuntäckande översiktsplan finns en sådan strategi. Den kommer att utvecklas vidare i det pågående arbetet med den nya kommuntäckande översiktsplanen.

- **Ankarviks såg föreslås som ett möjligt utbyggnadsområde. I området har påträffats markföroreningar.**

Kommentar: I den fördjupade översiktsplanen är området översiktligt markerat. Möjlig exploatering avser endast den del av området som inte är påverkat av miljöföroreningar. För området finns en befintlig detaljplan som medger bostadsbebyggelse.

Hästhållning ■

- **Kompletera FÖP:en med att djur- och hästhållning är ett vanligt inslag över stora delar av Alnö. En individuell bedömning ska tillämpas för att avgöra lämpligt skyddsavstånd.**

Kommentar: Texten om hästhållning uppdateras med att "djurbållning är ett vanligt inslag över stora delar av Alnö" i utställningshandlingen. Texten om hästhållning kompletteras med "Nödvändigt avstånd mellan hästhållning och bebyggelse får bedömas utifrån lokala förutsättningar i varje enskilt fall."

Buller ■

- **Kompletera med uppgifter om bullernivåer utifrån dagens trafikflöden. En bedömning bör även göras av den förändring som förväntas i framtiden och efter planerad förtätning.**

Kommentar: I utställningshandlingen kommer vi att redovisa vilka trafikmängder som den planerade befolkningstillväxten

kommer att medföra samt vilka övergripande trafikåtgärder som kan komma att behövas för att upprätthålla en god tillgänglighet. Bullerfrågor kommer dock att hänskjutas till kommande detaljplanearbeten.

- **För att säkerställa figur 10 bör Sundsvall Logistikpark AB kontaktas angående bullerutredningen från de planerade utbyggnaderna i Tunadal-Korsta-Ortviken.**

Kommentar: De nya bullerberäkningarna som tagits fram av Sundsvall Logistikpark AB kommer kompletteras utställningshandlingen.

- **Buller och vibrationsutredningar ska alltid göras vid exploatering av störningskänsliga exploateringar intill vägar.**

Kommentar: Planförslaget kompletteras med riktlinje om ovanstående till utställningshandlingen.

Övrigt ■

- **Elektromagnetisk strålning i luften – komplettera den fördjupade översiktsplanen med en strålningsmätning, för att utreda om Alnö har några lågstrålade zoner.**

Kommentar: Elöverkänslighet har inte kunnat påvisas i vetenskapliga försök trots omfattande forskning. Det finns idag inget stöd från centrala myndigheter att införa lågstrålade zoner i sambället. Starka magnetfält intill kraftledningar och transformatorstationer kan dock orsaka biologiska effekter och myndigheterna har enats om en försiktighetsprincip som innebär att vi ska undvika att placera bostäder, skolor och förskolor intill elanläggningar som ger kraftiga magnetfält. Riktlinjer för sådant byggande finns i den kommuntäckande översiktsplanen. Synpunkten om att komplettera den fördjupade översiktsplanen med en strålningsmätning tillgodoses inte.

- **Kompletera den fördjupade översiktsplanen med ett avsnitt om radon och hur radonarbetet bedrivs i kommunen.**

Kommentar: Planförslaget kompletteras med text om radon till utställningshandlingen.

- **Alnös geotekniska förutsättningar ska översiktligt redovisas med avseende på till exempel risker för ras/skred i berg/jord, erosion och översvämning.**

Kommentar: Alnös geotekniska förutsättningar kommer att redovisas översiktligt i utställningshandlingen.

- **Redogör för insatstider för samhällsservicens räddningstjänst samt förändring i och med ökad befolkningens mängd.**

Kommentar: En redovisning av insatstider tas fram till utställningshandlingen.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING ■

- **Belys vilka konsekvenser en ökning av permanentboende kommer att få när det gäller trafiklastning och belastning på vägnätet på Alnö.**

Kommentar: Övergripande trafikfrågor belyses mer ingående i utställningshandlingen, bland annat kommer kompletterande analyser av trafiksituationen att göras. Resultaten från detta kommer att inarbetas i kommande miljökonsekvensbeskrivning för utställningshandlingen.

- **Tabellen på sidan 49 behöver förtydligas.**

Kommentar: Texten och tabellen i miljökonsekvensbeskrivningen kommer att ses över och förtydligas inför utställningshandlingen för att underlätta förståelsen för läsarna.

REDAKTIONELLA ÄNDRINGAR**Kustplanen** ■

- **Stycket om Kustplanen samt dess "blå rutor" ska uppdateras.**

Kommentar: Relevanta delar av Kustplanen kommer att arbetas in i utställningshandlingen.

Ordlista ■

- **Komplettera med en ordlista där bland annat ord som förtätning, komplettering, fortsatt hävd och brynzoner förklaras.**

Kommentar: En ordlista för att underlätta förståelsen för läsarna kommer att kompletteras till utställningshandlingen.

Illustrationer/kartor ■

- **Gör fler illustrationer för respektive delområde likt den på sidan 40.**

Kommentar: En illustration för varje karaktärsområde ska tas fram till utställningshandlingen.

- **Fler och tydligare kartor behöver tas fram.**

Kommentar: Fler och tydligare kartor för att underlätta förståelsen av den fördjupade översiktsplanen kommer att tas fram till utställningshandlingen.

- **Se över samtliga kartor så att de överensstämmer med kartans teckenförklaring samt förtydliga symboliken för ökad läsbarhet.**

Kommentar: Synpunkten kommer att tillgodoses och alla kartor kommer att ses över för att vara mer överskådliga, vilket kompletteras till utställningshandlingen.

PLANPROCESSEN □

- **Vad innebär det kommunala planmonopolet?**

Kommentar: Det kommunala planmonopolet innebär att det är kommunen som bestämmer hur mark- och vattenområden ska bebyggas och användas inom kommunen. Planmonopolet infördes som ett led i det ökade ansvar för planeringen av markanvändningen som kommunerna gavs i 1947 års byggnadslagstiftning. Tidigare fastställdes detaljplaner av en statlig myndighet. Detta ändrades i plan- och bygglagen från 1987. Detaljplaner vinner nu laga kraft genom kommunala beslut. Staten ska ingripa endast i vissa preciserade fall. Att ansvaret lyftes över på kommunerna har ansetts väsentligt ur en demokratisk synpunkt då besluten fattas nära de berörda människorna och samhällsinsatserna kan utformas med hänsyn till skiftande lokala förhållanden. Förfarandet vid upprättande av översiktsplaner och detaljplaner regleras i plan- och bygglagen där berörda fastighetsägare och boende ska garanteras medborgarinflytande och rättssäkerhet, samt för att säkra ett bra beslutsunderlag. Detsamma gäller för den nya plan- och bygglagen som trädde i kraft 2011.

- **Privatperson har länge försökt få till några tomter på sin mark. Kommunen har hänvisat till att en fördjupad översiktsplan för Alnö måste tas fram. Privatpersonen läser sedan i tidningen att kommunen själva planerar för 32 tomter för villabebyggelse.**

Kommentar: Gällande Översiktsplan för Sundsvalls kommun 2005 redovisar Rökländ, cirka 30 tomter, som ett utbyggnadsområde för bostäder och där av har stadsbyggnadskontoret gjort den bedömningen att exploateringen för området kan planeras oberoende om den fördjupade översiktsplanen är färdigställd eller inte. Övriga planförfrågningar avvaktar den fördjupade översiktsplanen för Alnö då en samlad bedömning måste göras av vilka effekter en ökad befolkningstillväxt får för Alnö utifrån olika aspekter som trafik, service och natur med mera.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Samrådsredogörelsen är sammanställd av planeringsarkitekt Ann-Mari Lopez, stadsbyggnadskontoret i samråd med arbetsgruppen för den fördjupade översiktsplanen (Malin von Sicard, Sven-Åke Westman, Björn Abelsson, Per Hansson och Maria Jonasson).

Sundsvalls kommun
Kommunstyrelsen
851 85 Sundsvall

Samråd - fördjupning av översiktsplan med miljökonsekvensbeskrivning – för Alnö, Sundsvalls kommun

Inledning

Länsstyrelsen anser att det är mycket positivt att kommunen tar fram en fördjupad översiktsplan för Alnö. Planen är i stora delar välskriven och är tydligt strukturerad i sitt upplägg. Länsstyrelsen är överens med kommunen att det viktigt att det sker en planering inför den bebyggelseutveckling som kommunen önskar på Alnö och inför det bebyggelsetryck som privata initiativ föranleder. Det är också positivt att kommunen poängterar att bebyggelseutvecklingen ska ske på ett hållbart sätt och att natur- respektive kulturvärden inte får skadas.

Länsstyrelsen anser att planen bör utvecklas avseende hur bebyggelseutvecklingen också kan beakta långsiktighet avseende hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen anser vidare att riktlinjerna för kommande lov- och planläggning behöver konkretiseras och beskrivas i den kommande översiktsplanen. Det är inte tillfyllest att hänvisa till *Kustplanen* som enbart tar upp kusten i/på Alnö samt *Kulturminnesinventering* upprättad 1999, vars riktlinjer inte genomgått en planprocess enligt plan- och bygglagen.

Det finns flera aspekter när det gäller infrastrukturen som kommunen ska ta hänsyn till i planen. Alnö har endast en tillfartsväg från fastlandet via Alnöbron, vilket gör det mycket sårbart om bron måste stängas av eller om en olycka skulle ske. Vägstrukturen på Alnö är inte anpassad för större trafikmängder. Eftersom befolkningsutveckling föreslås ske på Alnö måste kommunledningen också ta hänsyn till den kommande trafikökning som befolkningsutvecklingen kommer att medföra.

Eftersom den fördjupade översiktsplanen inte redovisar lösningar på planförslagets konsekvenser av den planerade befolkningsutvecklingen, avseende bl a trafikrörelser med trängsel, buller mm och tillhörande risker bör kommunen inför utställningsskedet ta fram beräkningar över trafikmängder och buller för att ytterligare redovisa vilka konsekvenser det kan innebära för de befintliga och de kommande Alnöborna.

Trafikmängden är idag hög och ökad förtätning, t ex i orten Vi, leder till att situationen förvärras. Det finns idag goda förutsättningar för att arbeta med att minska trafikmängder via den s k ”fyrstegsprincipen”. Med steg ett och steg två åtgärder enligt planeringsmetoden behöver inte alltid stora ingrepp eller anläggningar göras. Länsstyrelsen anser sålunda att ny bro bör ses som en mycket

långsiktig lösning och som en förutsättning, trots att den i nära tid inte är finansierad, för den maximala befolkningens mängd som planen anger vara möjligt inom 15 år.

Länsstyrelsens roll

Översiktsplanen befinner sig i samrådsskedet av översiktsplaneprocessen. Enligt Plan- och bygglagen 4 kap 9 § (1987:10) ska Länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av granskningsyttrandet ska framgå om

1. planförslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken överträds
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket miljöbalken
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser

Länsstyrelsen ger här sin syn på ovanstående för att dessa punkter ska kunna arbetas in enligt önskemål till utställningsskedet.

Riksintressen

Översiktsplanen ska enligt plan- och bygglagen redovisa områden som är av riksintresse och ange hur kommunen avser att tillgodose riksintressena enligt miljöbalken. Om kommunen har en annan uppfattning än staten i fråga om riksintressen ska det också framgå i översiktsplanen.

Länsstyrelsen vill erinra kommunen om att översiktsplanen ska beskriva områdenas omfattning och värden för respektive i riksintresseområde, så att kommunen vid eventuell kommande tillståndsgivning, planläggning och lovhantering kan visa hur och om riksintressets värden påverkas. Kommunen ska i den fortsatta planeringen beakta, enligt gällande lagstiftning, att värdena skyddas mot åtgärder som kan orsaka påtaglig skada på riksintresset.

Kulturmiljövård

Genomgående i planen poängteras att kultur- och naturvärden ska ses som tillgångar och kvalitéer som ska tas till vara vid eventuell exploatering. I nulägeskapitlet redovisas kulturmiljön kortfattat men begripligt och med en hänvisning till den egna kulturmiljöinventeringen. Det framgår tydligt att riksintresseområdets värden ska ges stor betydelse när kommunen planerar ny bebyggelse på t ex norra Alnön.

Det framgår tydligt att kommunen också strävar efter att behålla det bebyggelsemönster som är karaktäristiskt för jordbrukslandskapet. Länsstyrelsen finner att de generella riktlinjerna är tydliga och Länsstyrelsen finner det också

lovvärt att kommunen hänvisar till *Kulturmiljöinventering* daterad 1999 och att den ska vara ledande vid planering och lovgivning av ny bebyggelse och att det i vissa områden kan behövas antikvarisk expertis. Men Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på, och som tidigare nämnts, att inventeringens riktlinjer för bl a riksintresseområdena för kulturmiljövården ska lyftas in i planen så att dessa är med under planprocessen och tydliggörs för både myndigheter och även för kommunens medborgare och boende i området.

Naturvård

Länsstyrelsen finner att planens förslag på mark- och vattenanvändning på ett bra sätt beaktar riksintresset för naturvård och visar hänsyn till höga naturvärden. Framför allt lyfts detta fram i miljökonsekvensbeskrivningen, dock hänvisar planen ofta till *Kustplanen*. Denna kan med fördel användas som planeringsunderlag, men adekvat text bör då lyftas in i denna fördjupade översiktsplan.

Länsstyrelsen anser även, i likhet med Sveriges geologiska undersökning (SGU), att de två intresseområden bör kopplas samman tydligare i översiktsplanen så att det framgår att det är den mycket ovanliga berggrunden med karbonatiter som ger upphov till den intressanta biologiska mångfalden

Länsstyrelsen anser att den fördjupade översiktsplanen ska redovisa naturvårdsobjekt samt dess klassning. Det är inte tillfyllest att hänvisa till *Kustplanens* målsättning. Kommunen bör observera att *Kustplanen* enbart redovisar delar av Alnö kustband.

Länsstyrelsen vill också informera om att några nya/ändrade naturvårdsobjekt har kommit till bl a inom riksintresseområdet, (karta bifogas detta yttrande). Det gäller objekt 81492 som har utökats västerut samt två nya små naturvårdsobjekt i Nedergård och Bullås. Samtliga är gråalsskogar som kan vara viktiga för mnemosynefjärilen

Farleder

Länsstyrelsen anser att den fördjupade översiktsplanen ska redogöra för rubricerat riksintresse, eftersom västra delen av Alnön direkt påverkas av trafik i sundet.

Säkerhet och Hälsa

Risker

En riskfaktor som inte den fördjupade översiktsplanen tar upp är om bron skulle skadas och därmed inte vara användbar. En ökad mängd permanentboende på Alnön ökar konsekvenserna av en sådan olycka. Sådana aspekter måste beaktas när kommunen planerar för en bebyggelseutveckling på Alnön.

Länsstyrelsen önskar också att planen redogör för insatstider för samhällsservicen räddningstjänst och hur dessa kan förändras med ökad befolkning. Vidare bör planen redovisa risker med miljöstörande, och/eller farliga verksamheter, på ön och fastlandet som kan påverka bostadsbebyggelsen vid olika vindriktningar.

Trafiksituationen

Vägnätet på Alnön är ursprungligen byggt för en bebyggelse på landsbygd och inte för större trafikmängder. Vägarna är smala och bebyggelsen ligger utmed vissa sträckor nära den allmänna vägen.

När bebyggelsen och trafiken ökar på Alnön uppstår problem på många vägsträckor på ön.

I planen framgår att cirkulationsplatserna mm på Raholmsvägen ska byggas ut för att öka framkomligheten. Samtidigt är befintlig bro begränsande, vilket förmodligen leder till att köbildningarna bara flyttar till ett annat läge.

Planen genomsyrar dubbla budskap när den å ena sidan vill att befolkningen ska öka på Alnön, samtidigt redovisar planen att befolkningsutvecklingen ska ske på ett hållbart sätt, vilket i alla delar inte är genomförbart.

Länsstyrelsen förordar att kommunen söker effektivisera trafikarbetet, vilket innebär att minska andelen resor med bil till förmån för gc-vägar och kollektivtrafik. I planen beskrivs hur kollektivtrafiken ska vara ett konkurrenskraftigt alternativ, men planen är inte tydlig i hur kollektivtrafiken ges möjlighet att utvecklas. Idag finns kollektivtrafik med 10-minuters trafik från Vi centrum, vilket får anses som väl utbyggt. Men det finns inget tidsmässigt incitament att åka buss istället för bil eftersom bussen köar på samma villkor som bilarna i cirkulationsplatserna på Raholmsvägen och över bron. Kommunen bör arbeta vidare med att öka framkomligheten för bussar.

Att åka buss på andra delar av ön är svårare eftersom bussen bara går en gång per timme och resan tar längre tid. En pendlarparkering i Vi centrum kunde få fler att åka buss mellan Alnön och fastlandet, och samtidigt kombinera bil- och bussåkande.

Länsstyrelsen anser vidare att trafiksituationen bör analyseras utifrån fyrstegsprincipen. Steg ett och steg två åtgärder är exempelvis användbara för att åskådliggöra;

- hur hantera trafiksituationen sommardag,
- hur öka arbetspendling med kollektivtrafik både inom Alnö och till Sundsvall,
- hur förbättra barns skolvägar och trafiksituationen kring skolorna.

Hastigheter

Stora delar av vägnätet på Alnön har en hastighetsbegränsning på 50 km/h. Det innebär att tillgängligheten är begränsad för den befolkning mm som bor på östra/södra Alnön när de ska pendla med bil till fastlandet. Det finns en risk att

dessa hastighetsbegränsningar inte efterlevs när trafikmängderna blir stora och de hastighetsbegränsade sträckorna är långa.

Gång- och cykel (gc-väg)

Säkerheten för gång- och cykeltrafik är idag bristfällig på Alnöbron. Det finns ett smalt område för gående och cyklister, men med nuvarande trafikmängder över bron upplever de oskyddade trafikanterna det inte säkert att ta sig över bron. Länsstyrelsen anser det viktigt att förbättringar kan ske avseende möjligheterna för gående och cyklister att kunna ta sig säkert över Alnöbron, och därmed kunna minska bilanvändningen. Länsstyrelsen erfar att Trafikverket har ambitionen att utreda möjligheterna att förbättra gc-väg på befintlig bro. Är inte detta möjligt så kvarstår bara möjligheten att anlägga en ny bro, alternativt anordna cykelfärjor och/eller möjliggöra sommarbussar med möjlighet till cykelbiljett, för att säkert kunna ta sig gående eller på cykel till och från Alnön. Att utöka gång och cykelvägnätet är en bra förutsättning för att förbättra trafiksituationen kring badstränderna på sommaren.

Buller

Länsstyrelsen konstaterar att ökad förtätning på Alnön leder till att bullernivåerna antas överskrida riktvärdena i t ex centrala Vi. Att arbeta med att förbättra trafiksituationen och framför allt minska trafikmängden i Vi är ett långsiktigt sätt att arbeta med skyddsåtgärder för buller. I den fördjupade översiktsplanen föreslår kommunen bullerskyddsåtgärder i form av byte av fönster vilket åtgärder inomhusnivåerna. Länsstyrelsen anser att utomhusnivåerna för buller bör tas upp i kommande planeringsskede samt vilka åtgärder som kan bli aktuella vid för höga utomhusvärden.

För att få en bättre uppfattning av bullerförhållandena bör den fördjupade översiktsplanen kompletteras med uppgifter om bullernivåer från dagens trafikflöden. En bedömning bör även göras av den förändring som förväntas i framtiden och efter planerad förtätning.

Buller och vibrationsutredningar ska alltid göras vid exploatering av störningskänsliga exploateringar intill vägar.

Länsstyrelsen anser även att buller från hamn, verksamhetsområden, farleden bör beskrivas i planen och om det kan påverka västra sidan av ön.

Geotekniska säkerhetsfrågor

Länsstyrelsen anser, i likhet med Statens geotekniska institut (SGI), att Alnös geotekniska förutsättningar översiktligt ska redovisas med avseende på geotekniska riskfaktorer (t ex risker för ras/skred i berg/jord, erosion och översvämning) ska redovisas i översiktsplanen. (Yttrandet daterat den 14 april 2011 bilägges.)

Radon

I den nu presenterade fördjupade översiktsplanen för Alnön saknas det helt information om radon och hur radonarbetet bedrivs i kommunen. Länsstyrelsen finner i likhet med SGU det anmärkningsvärt, speciellt i anledning av den speciella geologi med uranrika bergarter (karta bilägges med SGU: s yttrande) som förekommer på Alnön och som är välkänd.

Av kartan framgår att det är på norra delen av Alnön som det främst förekommer höga uranhalter i jord och i berggrunden. De så kallade alnöiterna förekommer även utanför detta område och även på fastlandet

I Sundsvalls kommuns översiktsplan anges att miljömålet God bebyggd miljö är ett prioriterat miljömål. I miljömålet finns ett delmål för inomhusmiljön

Delmålet lyder:

- att samtliga byggnader där människor vistas ofta eller under längre tid senast år 2015 har en dokumenterat fungerande ventilation
- att radonhalten i alla skolor och förskolor år 2010 är lägre än 200 Bq/m³
- att radonhalten i alla bostäder år 2020 är lägre än 200 Bq/m³

Länsstyrelsen anser att det är önskvärt att det i översiktsplanen anges hur arbetet sker för att uppfylla miljömålet för inomhusmiljön i detta avseende.

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att begreppet "förorenade områden" även innefattar föroreningar i grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader/anläggningar. I den fördjupade översiktsplanen tar kommunen upp lämningar efter sågverksepoken men flera andra verksamheter finns representerade som potentiellt förorenade på Alnön. Länsstyrelsen vill påpeka att även dessa områden som inte tidigare har konstaterats vara förorenade kan behöva undersökas.

Under redovisning av miljöaspekter kommenteras miljöaspekter i mark med följande "En förutsättning för kommande exploateringar har varit att anpassa planförslaget så att bebyggelse inte sker i kända områden med förorenad mark eller vid gamla soptippar." I planförslaget har området kring Ankarsviks såg föreslagits som ett möjligt utbyggnadsområde. I området har nyligen genomförts en miljöteknisk markundersökning, där föroreningar av främst metaller och tungmetaller påträffats.

Länsstyrelsen efterlyser en strategi för hur förorenade områden ska hanteras i samband med fysisk planering. Det behöver klargöras vilken kunskap som är miniminivå för olika planeringssteg. Här kan poängteras vikten av att historiska beskrivningar tas fram i tidigt skede av planarbetet i syfte att upptäcka om föroreningar kan förekomma i ett område. I områden där den historiska beskrivningen visar att förorening kan misstänkas bör tillräckligt omfattande undersökningar genomföras för att utreda om området är lämpligt för den tänkta markanvändningen innan en detaljplan antas. Om bebyggelse planeras inom förorenade områden förutsätts att en sanering ske till en sådan omfattning att

användningen av föreslagen bebyggelse kan ske utan att människors hälsa riskerar att påverkas.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen anser det värdefullt om kommunen också beskriver Alnös betydelse utifrån ett regionalt perspektiv.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen anser i likhet med Trafikverket att kommunen inte har belyst vilka konsekvenser ökning av permanentboende kommer att få när det gäller trafikallsträng och belastning på vägnätet på Alnön.

Miljökonsekvensbeskrivningen kan föranleda att planen ska redovisa vilka åtgärder som behöver utföras på bl a vägnätet utifrån den trafikökning som planeras. Till exempel; trafiksituationen under sommartid med många besökare så ökar störningarna. Länsstyrelsen anser att behovet av t ex parkering bör åskådliggöras mm.

Övrigt

Teknisk utbyggnad

Utbyggnaden av verksamhetsområdet för anslutning till kommunalt VA är positiv och en förutsättning när bebyggelsen ska förtätas. Länsstyrelsen anser det bra och viktigt att lovgivning och nya detaljplaner för bl a utökning av byggrätter avvaktar utbyggnad av vatten och avlopps utbyggnad.

I planen framgår att det finns en planerad utbyggnad av fjärrvärmenätet i de östra delarna av Vi. Det kan i planen vara lämpligt att redogöra för kommunens syn på ytterligare möjligheter till utbyggnad av fjärrvärmenätet.

Jämställdhet

Länsstyrelsen eftersträvar att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i planen genom att redovisa för vem planeringen sker. För att synliggöra skillnaderna i mäns och kvinnors levnadsvillkor kan det vara värdefullt att redovisa könsuppdelad statistik. Länsstyrelsen hänvisar annars till ett rapport utgivet av Boverket - "Jämna steg. Checklista för jämställdhet i fysisk planering".

ÄRENDE

Länsstyrelsen har fått förslag till fördjupad översiktsplan för samråd. Som underlag för länsstyrelsens yttrande har synpunkter inhämtats från övriga berörda statliga myndigheter, enligt nedan, samt sakområden inom länsstyrelsen.

Den fördjupade översiktsplanen har tagits fram för att ge vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden på Alnön, samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Planen har en tidshorisont på 15 år.

I planen redovisas att det finns en efterfrågan på bostäder, framför allt i kustnära lägen, på Alnön, Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp kommer förmodligen att innebära att en stor andel av fritidshusen kommer att permanentas. I planen räknar kommunen med en maximal befolkningsutveckling från dagens 8300 permanentboende till ca 11 000 under planperioden.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit sektionschef Nina Loberg, beslutande, miljöhandläggare Maria Olsson, Frida Angelöw, Frida Uebel, Heléne Öhrling, skydd och skötsel, avdelningen för miljö och natur, handläggare för krisberedskap Hi Johanna Hillgren, antikvarie Linnéa Tidäng, arkeolog John Molin, avdelningen för näringsliv och samhällsbyggnad, Johan Åkesson, näringslivssektionen, Ulrika Appelberg, infrastruktur och planering, Maria Antonic´, sakkunnig i jämställdhet samt planhandläggare Åsa Björn, föredragande.

Nina Loberg

Åsa Björn
asa.bjorn@lansstyrelsen.se
0611 349288

Bilaga

Trafikverkets yttrande daterat den 13 maj 2011

SGI: s yttrande daterat den 14 april 2011

SGU:s yttrande daterat den 28 april, med karta över uranhalt i markytan

Karta – nya och ändrade naturvårdsobjekt inom riksintresse Naturvård.

Kopia till:

Trafikverket, Region Mitt, SGU,

SGI samt Försvarmakten

Inom länsstyrelsen: deltagande